

SIVISTYS- JA HYVINVOINTIKESKUS

Vastuhenkilö: sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja

Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet ta- pahtumat vuonna 2020

Vuotta 2020 muistetaan erilaisena vuotena. Koronaviruspandemia vaikutti ja vaikuttaa kaikkeen toimintaan. Poikkeuksellinen tilanne on vaatinut asukkailta, sivistys- ja hyvinvointikeskuksen palvelujen käyttäjiltä, keskuksen henkilökunnalta ja johdolta jaksamista, sopeutumista, kärsivällisyyttä, joustavuutta ja uusien toimintatapojen löytämistä. Rajoituksista huolimatta arjen on pitänyt sujua.

Suomen hallitus päätti, että muun muassa museot, kirjastot, kirjastoautot, harrastustilat ja -paikat, uimahallit ja muut urheilutilat, nuorisotilat ja kerhotilat suljetaan valmiuslailla maaliskuun puolivälistä kesäkuun puoliväliin 2020. Tämän takia erityisesti hyvinvointilautakunnan alaisen henkilöstön työnteko keskeytettiin. Keskeytys koski myös koulunkäynninohjaajia ja vapaan sivistystyön tuntiopettajia. Kasvokkain ta-
pahtuvaa vuorovaikutusta vähennettiin huomattavasti koronavirusepidemian leviämisen estämiseksi.

Varhaiskasvatuksen toimintayksiköt pidettiin auki. Osa varhaiskasvatuksen henkilöstöstä siirtyi auttamaan perusturvalautakunnan alaisissa terveydenhuollon tehtävissä koronaviruspandemian ensimmäisen aallon aikana.

Koulut siirtyivät etäopetukseen poikkeuksena koulussa järjestettävä esiopetus sekä perusopetuksen 1–3-luokkien opetus niiden vanhempien lapsille, jotka työskentelivät yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittisillä aloilla. Lisäksi poikkeuksena järjestettiin erityisen tuen päätöksen saaneiden oppilaiden lähiopetus sitä tarvitseville, kuitenkin niin että ne vanhemmat ja huoltajat, joiden on mahdollista järjestää lapsen hoito kotona, menettelivät näin.

Myös syyskaudella 2020 koronaviruksen leviämisen esto edellytti pikaista reagointia. Suomen hallitus muutti perusopetuslakia (521/2020) lisäämällä siihen 20 a §, joka oli väliaikaisesti voimassa 1.8.–31.12.2020. Perusopetuslain väliaikaisella muutoksella mahdollistettiin, että opetuksen järjestäjä voi päätöksellään siirtää poikkeuksellisiin opetusjärjestelyihin.

Koronaviruspandemiasta johtuvat tartunnat ja altistumiset aiheuttivat joidenkin koulujen ja luokkien siirtymisen etäopetukseen syyskaudella 2020.

Etäopiskelun aikana oppilaille tarjottiin mahdollisuus maksuttomaan kouluruokailuun.

Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja oli estynyt viranhoidostaan seitsemän ja puolen kuukauden ajan helmikuusta alkaen. Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtajan virkaa hoiti tuona aikana koulutuspäällikkö oman tehtävänsä ohella.

Keskuksen vuoden 2020 talousarvio oli aiempia vuosia pienempi. Tämä edellytti toiminnan mukauttamista annettuihin määrärahoihin, ja talousarvioon sisältyi koulu- ja päiväkotiverkon supistamisedotus. Lakkautusprosessi aloitettiin tammikuussa. Siihen kuului myös lapsivaikutusten arviointi ja henkilöstön yhteistoimintaneuvottelut. Julkinen kuulemistilaisuus toteutettiin kokoontumisrajoitusten vuoksi Skype-yhteyden kautta 31.3.2020. Syksystä 2019 lähtien keskus vastasi kysymyksiin huoltajilta, vanhempainryhmiltä, luottamushenkilöiltä ja medialta. Kaupunki avasi 17.2.2020 verkkosivuilleen sivun, jossa julkaistiin palveluverkkomuutosta koskevaa materiaalia. Sivulla on muun muassa julkaistu 92 kysymystä vastauksineen.

Kaupunginvaltuusto päätti (22.4.2020 § 23), että palveluverkosta tehostetaan ja sopeutetaan kaupungin laskevaan lapsi- ja oppilasmäärään sulkemalla Teutjärven koulu, Pernå Kyrkoby skola, Kuggomin päiväkotiki ja Leikkis-päiväkotiki 1.8.2020. Haddom skolan esikoulu siirtyi elokuussa 2020 Generalshagens skolaan, jossa myös järjestetään aamu- ja iltapäivähoito.

Suomen UNICEF valitsi Loviisan kaupungin uudeksi Lapsiystävällinen kunta -mallin yhteistyökumppaniksi syksystä 2020 alkaen. Mallin mukaisen toiminnan sai aloittaa vasta kun Unicef oli pitänyt alkukoulutuksen kunnan koordinaatioryhmälle marraskuussa 2020. Lapsiystävällinen kunta -mallin mukainen toiminta jatkuu vuonna 2021 nykytilan kartoituksella, toimenpiteiden määrittämisellä, toimintasuunnitelman tekemisellä ja vuosittaisilla Unicefin järjestämällä seuranta- ja raportointitapaamisilla.

Valkon kansalaisopisto ja Lovisa svenska medborgarinstitut yhdistyivät hallinnollisesti 1.1.2020. Kansalaisopiston nimi on Loviisan kansalaisopisto – Lovisa medborgarinstitut.

Tasapainottamisohjelman (KV 9.7.2020 § 62) toteutus palveluiden tuottamisen supistuksineen, muine säästöineen, lomautusten valmisteluineen ja lomautuksineen syyskuudella 2020 vaikutti koko keskuksen toimintaan.

Lovisavikens skolan oppilaat aloittivat kevätlukukautensa uudessa koulussa ja Lovisa Gymnasiumin opiskelijat saneeratuissa tiloissa syksyllä.

Koskenkylän koulun oppilaat aloittivat koulunkäyntinsä uudessa koulukeskuksessa elokuussa 2020. Kaksikielinen koulukeskus, jossa toimivat Koskenkylän koulu ja Forsby skola, on 1.8.2020 lähtien nimeltään Koskenkylän koulukeskus – Forsby skolcentrum.

Harjunteen koulun vanhan puolen peruskorjaustyöt olivat käynnissä koko vuoden 2020.

Koulukuljetukset kilpailutettiin maaliskuuhun 2020 aikana yhdessä elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen sekä perusturvakeskuksen kanssa yhteisenä hankintana hankinta-asiantuntijan tuella. Uudet sopimukset astuivat voimaan elokuusta 2020 alkaen. Koulukuljetusten yksikköhinnat pysyivät aiemmalla tasolla tai laskivat.

Ohjaamo-hanke loppui 31.12.2020. Vuoden 2020 aikana valmistauduttiin Ohjaamo-toimintamallin jatkamiseen Forumin tiloissa.

Kaupunginhallituksen muodostama työryhmä selvitti eri vaihtoehtoja ja tarkasteli parhaita ehdotusta hyvinvointihallin tai liikuntahallin suunnitelmaa varten. Selvityksessä huomioitiin muun muassa käyttäjien näkökulma, tulevaisuuden tarpeet, synergia- ja yhteiskäyttöedut. Vuoden 2021 talousarvion mukaan hyvinvointihalli rakennetaan vuonna 2025.

Kulttuuritoimen käytettäviä tiloja ja toimintoja kartoitettiin, jotta toiminta saataisiin mukautettua talousarviota vastaavaksi. Almintalon vuokrasopimus päättyi 31.9.2020. Koskenkylän nuorisotoiminta siirrettiin Koskenkylän koulukeskuksen tiloihin.

Perusturvakeskukselta siirtyneen hyvinvointikoordinaattorin tehtävien hoito järjestettiin sisäisesti 1.1.2020 alkaen.

Kirjaston toimintaa sopeutettiin talousarvioon siten, ettei eläkkeelle jääneen henkilökunnan tilalle palkattu ketään. Kirjaston viisi toimipistettä säilyivät, mutta pääkirjaston aukioloaikoja jouduttiin supistamaan.

Riskianalyysi

Koko keskuksen yhteiset riskiarviot:

Palvelun laatu voi heiketä tilahaasteiden vuoksi.

Pääkirjaston fyysiset tilat eivät enää riitä kirjaston tarpeisiin. Hyllytila on paikoitellen täysin loppu, eikä aineisto enää mahdu hyllyihin.

Tilahaasteita on ollut varhaiskasvatuksessa ja perusopetuksessa. Esimerkiksi Haddom skolan ja Villekulla daghem- päiväkodin yhden ryhmän toiminta on siirretty Vanhaan Rantaan.

Henkilöstön motivaatio ja työssä viihtyminen voivat vähentyä, mikäli sopeuttamistoimista johtuva taloustilanne jatkuu epäselvänä pitkään.

Talouden tasapainottamisohjelman toimeenpano heikensi henkilöstön työmotivaatiota. GPTW-kyselyn tulosten mukaan henkilöstön luottamus on kärsinyt vuonna 2020 ja työntekijöiden uskallus puhua ajatuksensa on vähentynyt (78 → 62).

Pätevän ja soveltuvan henkilöstön saatavuudessa voi esiintyä vaikeuksia tietyillä aloilla, joissa rekrytointitarve on suurempi kuin koulutettujen määrä.

Pätevän ja soveltuvan henkilöstön saatavuus oli ongelmallista erityisesti ruoka- ja siivouspalveluissa. Toisen henkilön työtehtävien hoitaminen omien töiden ohella edellytti henkilöstöltä usein erityisponnisteluja ja väsytti henkilöstöä. Väsymys voi johtaa muun muassa huonompaan motivaatioon ja jaksamiseen. Tämä taas vaikuttaa työyhteisön hyvinvointiin.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2020

Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen tuloslaskelma

Keskuksen kaupunginvaltuustoon nähden sitova määräraha on ulkoinen toimintakate.

Sivistys- ja hyvinvointikeskus

	TALOUSARVIO 2020	TALOUSARVIO- MUUTOKSET	TALOUSARVIO 2020 MUUTOS- TEN JÄLKEEN	TILINPÄÄTÖS 2020	POIKKEAMA
Myyntituotot	1 287 087	0	1 287 087	1 412 654	-125 567
Maksutuotot	903 500	0	903 500	844 383	59 117
Tuet ja avustukset	582 965	0	582 965	760 502	-177 537
Vuokratuotot	48 000	0	48 000	26 112	21 888
Muut toimintatuotot	90 790	0	90 790	128 000	-37 210
Toimintatuotot yhteensä	2 912 342	0	2 912 342	3 171 651	-259 309
<i>joista sisäiset</i>					
Valmistus omaan käyttöön					
Henkilöstökulut	-22 380 431	0	-22 380 431	-21 358 657	-1 021 774
Palveluiden ostot	-3 760 418	0	-3 760 418	-2 597 108	-1 163 310
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-1 884 377	0	-1 884 377	-1 777 638	-106 739
Avustukset	-1 144 300	0	-1 144 300	-907 893	-236 407
Muut toimintakulut	-1 456 800	0	-1 456 800	-1 080 819	-375 981
Toimintakulut yhteensä	-30 626 326	0	-30 626 326	-27 722 116	-2 904 210
<i>joista sisäiset</i>		0			
Toimintakate	-27 713 984	0	-27 713 984	-24 550 465	-3 163 519
<i>josta sisäinen</i>					
Toimintakate ulkoinen	-27 713 984	0	-27 713 984	-24 550 465	-3 163 519
Poistot ja arvonalentumiset	-390 400		-390 400	-393 443	3 043
Kustannuslaskennalliset erät					

Toimintatuottojen toteutuminen

Keskuksen ulkoiset toimintatuotot toteutuivat lähes budjetin mukaisesti pienellä ylityksellä. Vuoden 2020 aikana sivistys- ja hyvinvointikeskus käytti noin 675 000 euroa ulkopuolista rahoitusta erilaisiin hankkeisiin ja kehittämistoimintaan. Suurimmat avustukset myönnettiin seuraaville hankkeille: koulutuksen tasa-arvohankkeet, kielten tutoropettaja -hanke, varhaiskasvatuksen positiivisen diskriminaation edistämishanke, osallistuminen viisivuotiaiden lasten maksuttoman 20 viikkotunnin varhaiskasvatuksen kokeiluun, koulujen kerhotoiminta, tutoropettajatoiminta, etsivä nuorisotyö, Ohjaamo-hanke, Loviisan vierasateljeetoiminta ja Sibeliuspäivien järjestäminen.

Vuoden aikana kaupungille myönnettiin tukea tasa-arvoa edistäviin toimenpiteisiin varhaiskasvatuksessa ja opetuksessa. Molemmille vastuualueille on myös myönnetty tukea koronaviruksen (COVID-19) aiheuttamien poikkeusolojen seurausten tasaamiseksi. Tukien ehdot liittyvät henkilöstön lomauttamiseen. Esimerkiksi mainitaan koronavirustuen ehdoissa, että ”Mikäli kunta lomauttaa varhaiskasvatus- ja/tai opetushenkilökuntaa, tulee rahoitus palauttaa opetus- ja kulttuuriministeriöön siltä osin, kun lomautuksen vaikutukset kohdistuvat valtion erityisavustuksena haettuihin toimintoihin.” Varhaiskasvatuksen henkilöstöä lomautetaan ja vastuualueen avustukset palautetaan. Koulutuksen avustusten kohtalo ratkeaa kaupunginvaltuuston kokouksessa 17.2.2021 jolloin kaupunginvaltuusto päättää opetushenkilöstön (opettajat ja koulunkäynninohjaajat) lomautuksista. Tilinpäätöksessä avustuksia ei ole huomioitu.

Ulkoiset myyntituotot ylittyivät noin 126 000 eurolla. Erityisesti varhaiskasvatuksen, mutta myös koulutuksen, kotikuntakorvaukset olivat budjetoitua suuremmat.

Maksutuottoja kertyi noin 59 000 euroa budjetoitua vähemmän. Koronavirusepidemiatilanne on vaikuttanut kaupungin järjestämään toimintaan. Esimerkiksi keväällä poikkeusolojen johtoryhmä päätti, että päivähoitomaksut hyvitetään, mikäli huoltaja ilmoittaa lapsen jäävän pois päivähoidosta koronavirusepidemian johdosta. Myös vapaa sivistystyö ja vapaa-aikatoiminnan osalta maksutuotot pienuivat toiminnan supistamisen takia.

Muut toimintatuotot ylittävät budjetoidun 15 000 eurolla. Muun muassa osa kirjaston kirjoista on ostettu testamenttivaroilla. Vastaava summa merkittiin kirjanpidossa muuksi tuotoksi. Toisaalta hyvinvoinnin palveluiden vuokratulot alittavat budjetoidun noin 50 %. Vuonna 2020 liikuntatilat olivat koronavirusrajoitusten takia pääosin suljettuna.

Toimintakulujen toteutuminen

Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen toimintakulut alittivat budjetoidun noin 2,9 miljoonalla eurolla.

Merkittäviä talousarvion toteumaan vaikuttavia tekijöitä ovat koronavirusepidemia ja kaupungin sopeuttamisohjelma. Kevään poikkeusolojen aikana toimintayksiköitä suljettiin ja toimintaa keskeytettiin, koulut siirtyivät etäopetukseen ja varhaiskasvatukseen osallistuvien lasten määrä väheni paljon. Vuoden aikana suunniteltuja tapahtumia on peruttu ja koronavirusrajoitukset ovat vaikuttaneet kaikkeen toimintaan. On hyvä muistaa, että koronavirusepidemiasta ja lomautuksista syntyneet säästöt ovat tilapäisiä.

Henkilöstökuluissa säästöä on syntynyt muun muassa kevään työnteonkeskeytyksistä, kaupungin päättämästä sopeuttamisohjelmasta lomautuksineen, mutta myös siitä, että kevään poikkeusolojen takia ulkoisten sijaisten tarve oli vähäistä. Myös tapahtumien peruuntuminen näkyy säästönä. Verrattuna talousarvioon säästö on noin miljoona euroa.

Palveluiden ostoissa on säästöä noin 1,2 miljoonaa euroa verrattuna talousarvioon. Koska toiminta kaikilla keskuksen vastuualueilla on ollut rajoitettua koronavirusepidemian aikana, tämä näkyy myös palveluiden ostoissa. Suurimmat euromääräiset säästöt ovat oppilaskuljetuksissa sekä matkustus- ja kuljetuskustannuksissa yhteensä noin 819 000 euroa. Etäopetukseen siirtyminen keväällä tarkoitti, että suurin osa koulukuljetuksista keskeytettiin kyseiseksi ajaksi. Mutta merkitystä on myös 1.8.2020 voimaan astuneella koulukuljetushankinnalla koska keskimääräinen hintataso laski. Myös Koskenkylän koulukeskuksen valmistuminen tehosti puolestaan koulukuljetusten järjestämistä.

Myös aineiden, tarvikkeiden ja tavaroiden ostoissa on syntynyt säästöä. Verrattuna talousarvioon säästö on noin 100 000 euroa, josta suurimpia yksittäisiä säästöjä syntyi keväällä elintarvikemäärärahoissa. Toisaalta pakkausmateriaalien ja kertakäyttöastoiden ostamiseen käytetyt rahat ovat kasvaneet.

Tuissa ja avustuksissa syntyi säästöä lasten kotihoidon tuissa ja kuntalisissa sekä yksityisen hoidon tuissa ja kuntalisissa, yhteensä 233 000 euroa verrattuna talousarvioon. Suurin syy löytynee alhaisesta syntyvyydestä ja siitä, että yhä useampi lapsi osallistuu kaupungin järjestämään varhaiskasvatukseen.

Koskenkylän koulukeskuksen ja Lovisavikens skolan rakennushankkeet valmistuivat ja syksyllä hankkeet siirtyivät leasingrahoituksen piiriin. Koska leasingvuokria oli varattu koko vuodelle, jäi määrärahaa käyttämättä. Muut toimintakulut -tiliotsikon säästö verrattuna talousarvioon oli noin 376 000 euroa. Tässä on huomioitu kouluhankkeiden vuoden 2020 kiinteistövero, joka tuli vastuualueen Koulutus maksettavaksi.

Henkilöstökulujen toteutuminen

Henkilöstökulut alittivat budjetoidun noin miljoonalla eurolla. Säästö on suuri siitä huolimatta, että vuoden 2020 talousarvio laadittiin ilman määrärahoja palkankorotuksille, jotka toteutettiin 1.8.2020 alkaen.

Säästöt johtuvat monesta eri tekijästä. Kaupunki keskeytti keväällä palkanmaksun suurimmalle osalle hyvinvointipalveluiden vastuualueen henkilöstölle, koulunkäyntiavustajille ja vapaan sivistystyön piirissä olevalle henkilöstölle. Keväällä myös ulkoisten sijaisten tarve väheni varhaiskasvatuksessa, koulutuksessa sekä siivous- ja keittiötoiminnoissa. Etätyö, suljetut toimipaikat ja päivähoidossa olevien lasten määrän merkittävä vähentyminen tarkoittivat, että oma henkilöstö riitti kattamaan sijaistarpeen. Sairastumisriski pieneni myös vähentyneiden kontaktien takia, mutta myös hygieniaan ja etäisyyteen tehtyihin panostusten ansiosta. Koska työ väheni kevään aikana, henkilökunta otti myös lomapäiviä ja palkatonta lomaa. Toteuman tarkastelussa ilmeni myös, että siivous- ja ruokapalveluiden palkkamäärärahojen budjetoinnissa oli arviointivirhe.

Lomautusten toteuttaminen aloitettiin syksyllä, mutta suurin osa keskuksen henkilöstön lomautuksista on suunniteltu toteuttavaksi vuonna 2021.

Keskuksen sairauspoissaolot kasvoivat 169 työpäivällä verrattuna vuoteen 2019. Sairauspoissaolot olivat työpäivissä laskettuna 6 958. Vastuualueen Hallinto ja kehittäminen, johon ruoka- ja siivouspalvelut kuuluvat, sairauspoissaolopäivät kasvoivat 476 työpäivällä. Koulutuksen vastuualueen sairauspoissaolopäivät kasvoivat 215 päivällä. Muiden vastuualueiden sairauspoissaolot vähenivät, josta hyvinvoinnin palveluiden vähennys oli suurin, 339 työpäivää.

Keskus arvioi vuoden aikana kriittisesti rekryointitarpeitaan. Pääsääntöisesti sijaisia ei palkattu ei-lakisääteisiin palveluihin, kuten hallintoon ja hyvinvoinnin palveluihin. Esimerkiksi sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtajan 7,5 kuukauden pituisen poissaolon aikana hänen tehtäviään hoiti koulutuspäällikkö oman työnsä ohella. Osana tasapainottamisohjelmaa keskus ryhtyi jo vuonna 2020 myös toimenpiteisiin henkilöstökustannusten vähentämiseksi. Esimerkiksi kirjastopalveluihin ei palkattu uusia henkilöitä lopettaneiden tilalle.

Palveluverkkomuutokset 1.8.2020 alkaen vähensivät henkilöstömäärää ilman irtisanomisia.

Toimintakatteen toteutuminen

Sivistys- ja hyvinvointikeskus pysyi kaupunginvaltuuston hyväksymässä talousarviossa. Keskuksen toteutunut ulkoinen toimintakate alitti budjetoidun noin kolmella miljoonalla eurolla. Tämä johtui pääosin yllämainituista säästöistä toimintakuluissa. Koronavirusepidemiasta ja lomautuksista syntyneet säästöt ovat kuitenkin tilapäisiä.

Avaintavoitteiden toteutuminen vuonna 2020

Kaupunkistrategiasta ja toiminnan painopisteistä johdetut, kaupunginvaltuustoon nähden sitovat avaintavoitteet vuodelle 2020 ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi

Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen toiminnan painopisteet:

Työpaikkojen määrä kasvaa 50 kpl ja työttömyys vähenee yhdellä prosenttiyksiköllä.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta/ Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Lisäämme kaupungin vetovoiman markkinoimista.	Toteutunut tai ei toteutunut.	Keskuksen toiminnan myönteistä mielikuvaa lisätään.	Henkilöstöä koulutetaan kohtaamaan ihminen ratkaisukeskeisellä tavalla.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta / sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Koronaviruspandemian vuoksi ei koulutusta vielä ole voitu järjestää.
Panostamme yrittäjämyönteisyyteen toiminnassamme.	Toteutunut tai ei toteutunut.	Osallistutaan oppimiskokonaisuuteen Yrityskylä.	Luodaan menetelmä, jotta mahdollisimman moni perusopetuksen oppilas voisi vieraila Yrityskylässä.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä koulutuspäällikkö.	Yrityskylätoiminnasta on tehty sopimus kolmeksi vuodeksi.
		Panostetaan yrittäjyyskasvatukseen.	Järjestetään lasten osaamisen ja heidän tuottamiensa esineiden myynti- ja markkinointitapahtuma yhdessä lasten kanssa.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä varhaiskasvatuspäällikkö.	Koronaviruspandemian vuoksi tapahtumaa ei voitu järjestää vuonna 2020.
		Kansalaisopisto tuo esille paikallista yritystoimintaa.	Kansalaisopistolla on näyttely- ja/tai opetus-toimintaa yrittäjien tiloissa vähintään 25 kertaa vuodessa.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä kansalaisopiston rehtori.	Koronaviruspandemian vuoksi opisto joutui perumaan suunnitellut näyttelyt ja kurssit.

Sujuva arki lapsiperheille.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta/ Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Aloitamme uuden päiväkodin suunnittelun.	Toteutunut tai ei toteutunut.	Huomioidaan lasten laaja-alainen oppimisympäristö.	Hankesuunnitelmaan sisällytetään uutta pedagogista ajattelua.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä varhaiskasvatuspäällikkö.	Vuosien 2021–2026 investointisuunnitelmassa hankesuunnittelu sijoittuu vuodelle 2022.
Helpotamme nuorten ja lapsiperheiden arkea joustavilla ja toimivilla palveluilla.	Toteutunut tai ei toteutunut.	Edistetään nuorten aktiivista kansalaisuutta.	Nuorisovaltuuston toimintaa kehitetään nuoria houkuttelevammaksi, jolloin saadaan enemmän ideoita.	Hyvinvointilautakunta sekä kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö.	Nuorisovaltuuston jäseniä on kuultu aktiivisesti.

		Lapsiperheiden arjen kehittämiskohteet määritellään lasten ja nuorten oikeuksien näkökulmasta.	Laaditaan kysely ja sen avulla toteutussuunnitelma.	Hyvinvointilautakunta sekä kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Kyselyä ei vielä ole tehty muun muassa vajaiden henkilöstöressurssien vuoksi. Koronaviruspandemia toi lisätyötä.
		Kansalaisopiston tarjontaa saavuttaa enemmän lapsia ja nuoria, jolloin heille voidaan tarjota harrastusmahdollisuuksia.	Kansalaisopiston kursien näkyvyyttä lisätään esimerkiksi sosiaalisessa mediassa.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä kansalaisopiston rehtori.	Luotiin Instagram-tili ja päivitettiin Facebook-sivuja. Työ on jatkuva prosessi.

Lisäämme vuorovaikutusta ja läpinäkyvyyttä sekä otamme kuntalaiset mukaan päätöksenteon valmisteluun.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta/ Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Laadimme ja otamme käyttöön yhteisen lomakkeen vaikutusarvioinnin tekemiseen – koskee sekä yritysvaikutusten, ihmisiin kohdistuvien vaikutusten että lapsivaikutusten arviointia.	Toteutunut tai ei toteutunut.	Hyvinvointihallin ja uuden päiväkodin suunnittelussa käytetään uutta vaikutusarviointilomaketta hyväksi.	Käytetään yhteistä lomaketta.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta / sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Uutta lomaketta hyödynnettiin hyvinvointihallisuunnitelmaa varten. Päiväkotisuunnitelmaa ei vielä ole voitu aloittaa.
		Pedagoginen järjestäminen on opetuspalveluiden uuden opetussuunnitelman mukaista.	Käytetään yhteistä lomaketta.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta / koulutuspäällikkö.	Yhteistä lomaketta ei vielä ole laadittu koronaviruspandemian aiheuttamien lisätöiden vuoksi. Opetussuunnitelmaa päivitettiin A1-kielen aikaistamisen osalta. Lahjakkaita oppilaita koskeva suunnitelma ja ohjeistus valmistuivat vuoden aikana. Palveluverkkomuutosten yhteydessä tehtiin vaikutusten arviointia.
Kartoitamme toimintaa ja annamme palveluluokituksen.	Toteutunut tai ei toteutunut.	Tilojen ylläpito ja ruokapalvelut ovat käyttäjien toiveiden mukaisia.	Palaute- ja tiedotusmenetelmän kehittäminen.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta / ruokapalvelupäällikkö ja siivospäällikkö.	Palaute- ja tiedotusmenetelmää luonnosteltiin.
		Mahdollistetaan kuntalaisten henkilökohtainen tapaaminen.	Kansalaisopisto järjestää vähintään kaksi kertaa vuodessa asiakaspaneelin.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta / kansalaisopiston rehtori.	Vuonna 2020 asiakaspaneelia ei voitu järjestää koronaviruspandemian vuoksi.
Kehitämme sähköisiä palveluitamme.	Toteutunut tai ei toteutunut.	Annetaan tehokkaampaa ja sujuvampaa palvelua.	Varhaiskasvatuksessa selvitetään sähköisen tuloksetyksen käyttöönottoa nykyhallinto-ohjelman yhteyteen.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta / varhaiskasvatuspäällikkö.	Varhaiskasvatuksen asiointiohjelman versiopäivitykseen sisältyy sähköinen tuloksetyksen.
Edistämme kuntalaisten ja yhteisöjen osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksia.	Toteutunut tai ei toteutunut.	Tuetaan asukkaiden oma-aloitteista asioiden suunnittelua ja valmistelua.	Hyödynnetään osallistuvaa budjetointia.	Hyvinvointilautakunta / sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Aloitettiin osallistuvan budjetoinnin käyttöönotto suunnitelmalla asiaa yhdessä nuorten kanssa.

Kuninkaallista palvelua kuningattaren kaupungissa.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta/Mittari	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Laajennamme tietoisuutta kaupungin kulttuurihistoriasta.	Toteutunut tai ei toteutunut.	Loviisan 275-vuotisjuhlavuosi ja Uuden Loviisan 10-vuotisjuhlavuosi näkyvät kouluilla ja varhaiskasvatuksen yksiköissä.	Yksikköjen tiloissa on juhlavuoteen liittyviä lasten ja nuorten ideoimia näyttelyjä ja tilaisuuksia.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, koulutuspäällikkö ja varhaiskasvatuspäällikkö.	Vuonna 2020 tilaisuuksia ei voitu järjestää koronaviruspandemian vuoksi.
		Loviisan historiaa tehdään näkyväksi tarinaksi.	Luodaan Loviisan leivos Loviisan kaupungin 275-vuotisjuhlaan.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä ruokapalvelupäällikkö.	Loviisan leivoksesta tehtiin koeleipomuksia. Niistä ei tullut toimivia.
		Kansalaisopisto tarjoaa kaikille mahdollisuuden perehtyä paikallishistoriaan.	Kansalaisopisto järjestää kursseja paikallishistoriasta sekä opaskursseja.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä kansalaisopiston rehtori.	Kaksivuotinen vuonna 2019 aloitettu opaskurssi päättyi 2021. Opaskurssiin sisältyy paikallishistoriaa.
		Kulttuuripoliittisen ohjelman 2014–2020 jatkon valmistelu.	Järjestetään kulttuuri- ja matkailuohjelmien päivitykseen liittyviä avoimia keskustelutilaisuuksia vähintään kaksi kertaa vuodessa.	Hyvinvointilautakunta sekä kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö.	Kulttuurin ja kulttuuri- ja matkailun edistämishankkeen luonnos valmistui marraskuussa. Koronaviruspandemian vuoksi järjestettiin etäyhteyden avulla yleisötilaisuus ja pyydettiin kirjallista palautetta Webropol-kyselyn avulla.
Parannamme toimintamme laatua.	Toteutunut tai ei toteutunut.	Toiminnan laadun itsearviointi.	Laadimme käsikirjan yhdelle sivistys- ja hyvinvointikeskuksen palvelulle.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Oppilaan tuen ja opiskeluohjelman käsikirjan päivitys valmistui.

Suoritamme Covenant of Mayors -ohjelman selvittelytyöt.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta/Mittari	Vastuualuetason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Toteutamme Covenant of Mayors -ohjelman tavoitteet.	Toteutunut tai ei toteutunut.	Lisätään lasten ja nuorten ympäristötietoisuutta.	Vähintään 90 % kouluista ja päiväkodeista osallistuu ympäristökasvatusohjelmiin.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, koulutuspäällikkö ja varhaiskasvatuspäällikkö.	Poikkeuksellisen toimintavuoden vuoksi henkilöstön työpanos oli perustehtävissä, eikä ohjelmiin voitu osallistua. Jätelajittelutietoisuutta lisättiin kaikissa yksiköissä. Kaikissa yksiköissä on lajitteluastioita.
		Ruokahävikkiä vähennetään minimiin.	Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen yksiköiden henkilöstöä koulutetaan ruokahävikin tarkempaan seurantaan.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä ruokapalvelupäällikkö.	Poikkeusolojen takia koulutusta ei järjestetty 2020.

		Jätteitä lajitellaan.	Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen yksiköille hankitaan kierrätykseen sopivat jäte- ja roska-astiat.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä siivouspäällikkö.	Kierrätykseen sopivat jäte- ja roska-astiat hankittiin ja sijoitettiin paikoilleen.
		Materiaaleja hyödynnetään tehokkaammin.	Tapahtumien yhteydessä järjestetään kierrätyskoulutusta tai pidetään infopistetoimintaa.	Hyvinvointilautakunta sekä kulttuuri- ja vapaa-aikatoimen päällikkö.	Koronaviruspandemian vuoksi tapahtumia ei ollut vuonna 2020.

Talous on tasapainossa.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta/ Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Toimintamme on kustannustehokasta.	Toteutunut tai ei toteutunut.	Löydetään pitkäkestoisia ratkaisuja.	Kokonaistaloudellisia vaihtoehtoja tarkastellaan.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Kaupunginvaltuusto päätti 22.4.2020 palveluverkon sopeuttamisesta ja hyväksyi talouden tasapainottamissuunnitelman 9.7.2020.
Seuraamme kehitystä ja otamme tarvittaessa käyttöön uusia tapoja tuottaa palveluitamme.	Toteutunut tai ei toteutunut.	Hyödynnetään verkostoja.	Kartoitamme hankerahoitusta.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Vuoden aikana hanke-rahastusta kartoitettiin ja hankittiin mittavasti verkostoja hyödyntäen.

Noudatamme Great place to work -ohjelmaa (GPTW) henkilöstön hyvinvoinnin ja työviihtyvyyden lisäämiseksi.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Seuranta/ Mittari	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Panostamme hyvinvoivaan, osavaan ja motivoituneeseen henkilöstöön.	Sairauspoissaolojen väheneminen.	Työssä jaksava siivous- ja ruokapalveluhenkilöstö.	Otetaan käyttöön taukoliikuntaohjelmia omasta kehosta huolehtimiseksi ja lihaksiston huoltoon.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, ruokapalvelupäällikkö ja siivouspäällikkö.	Taukoliikuntaohjelmat otettiin käyttöön ja niitä hyödynnettiin suunnitelmallisesti.
		Motivoitunut henkilöstö.	Henkilöstöä osallistetaan ja otetaan enemmän mukaan suunnitteluprosesseihin.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Yhteissuunnittelua toteutettiin pienemmissä ryhmissä. GPTW-kyselyn tuloksia käytiin läpi henkilöstön kanssa. Keskusten sairauspoissaolopäivät kasvoivat 169 työpäivällä verrattuna vuoteen 2019. Vastuualueittain muutos oli seuraava: hallinto ja kehittäminen +476, varhaiskasvatus -168, koulutus +215, vapaa sivistystyö -15 ja hyvinvoinnin palvelut -339.

SIVISTYS- JA HYVINVOINTIKESKUS VASTUUALUEITTAIN

Hallinto ja kehittäminen

Vastuuhenkilöt: sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja, taloussuunnittelija, suunnittelija

Toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2020

Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja oli estynyt viranhoidostaan seitsemän ja puolen kuukauden ajan. Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtajan virkaa hoiti tuona aikana koulutuspäällikkö oman tehtävänsä ohella.

Palveluverkon supistamisprosessi aloitettiin tammikuussa 2020. Siihen kuului myös lapsivaikutusten arviointi ja henkilöstön yhteistoimintaneuvottelut. Julkinen kuulemistilaisuus toteutettiin kokoontumisrajoitusten vuoksi Skype-yhteyden kautta 31.3.2020. Syksystä 2019 lähtien keskus vastasi kysymyksiin huoltajilta, vanhempainryhmiltä, luottamushenkilöiltä ja medialta. Kaupunki avasi 17.2.2020 verkkosivuilleen sivun, jossa julkaistiin palveluverkkomuutosta koskevaa materiaalia. Sivulla on muun muassa julkaistu 92 kysymystä vastauksineen.

Koulukuljetukset kilpailutettiin maaliskuuhuhtikuun 2020 aikana yhdessä elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen sekä perusturvakeskuksen kanssa yhteisenä hankintana hankinta-asiantuntijan tuella. Uudet sopimukset astuivat voimaan elokuusta 2020 alkaen. Koulukuljetusten yksikköhinnat pysyivät aiemmalla tasolla tai laskivat.

Ruokapalvelut

Etäopiskelun aikana oppilaille tarjottiin mahdollisuus maksuttomaan kouluruokailuun. Koronaviruspandemian ensimmäisen aallon aikaan koululounaiden jakelu etäopetuksessa oleville perusopetuksen oppilaille koulutyöpäivinä aloitettiin 1.4.2020. Koululounasta jaettiin 15.5.2020 asti. Jakelu toteutui niiden perheiden osalta, jotka olivat ilmoittaneet halukkuutensa koululounaan noutamiseen ja olivat siihen sitoutuneita. Ruoka-annokset sisälsivät lämmitettävän ruoan, ei juomaa, leipää tai salaattia. Jakelu toteutettiin kyselyn tulosten perusteella. Kyselyyn vastasi 430 huoltajaa, joista noin reilu 300 ilmoitti haluvansa lapselle koululounaan.

Ruokajakelu toteutettiin neljässä pisteessä: keskusta/Kurkela, Ruotsinpyhtää / Kirkonkylän koulu, Liljendal / Sävträsk skola ja Koskenkylä / Forsby skola. Koululounasta jaettiin myös syksyllä 2020, kun koronaviruspandemiasta johtuvat tartunnat ja altistumiset aiheuttivat joidenkin koulujen ja luokkien siirtymisen etäopetukseen.

Ruokapalvelupäällikkö siirsi syksyllä työpisteensä Kurkelasta sivistys- ja hyvinvointikeskuksen hallintotiloihin osoitteeseen Karlskronabulevardi 8, koska Kurkelan työpistettä tarvittiin Harjurinteen koulun käyttöön.

Siivouspalvelut

Keväällä perussiivoukset aloitettiin koulujen tiloissa, ja osa siivoushenkilöstöstä siirtyi perusturvakeskuksen tiloihin työskentelemään, kun koulut siirtyivät etäopiskeluun. Palvelutalojen siivousta lisättiin viikonloppusiivouksella. Tämän vuoksi lisää siivoushenkilöstöä oli saatava kohteisiin. Koronaviruspandemia edellytti siivoushenkilöstöltä nopeaa reagoitua, joustavuutta ja mukautumista uusiin kohteisiin.

Lovisavikens skolan, Lovisa Gymnasiumin, Koskenkylän koulun ja Forsby skolan tilat sekä palvelutalo Onnelan uusi siipi valmistuivat ja otettiin käyttöön vuoden aikana. Tilat ovat toimivat, valoisat ja myös uusien pintojen myötä helpommat pitää puhtaana. Lattiamateriaalit ovat nykyaikaisia, eikä niitä tarvitse vahata. Onnelan vanhassa siivessä aloitettiin saneeraustyöt, joiden on määrä valmistua maaliskuussa 2021.

Väistötilojen tarvetta on, ja sen myötä nopeaa regointia tarvitaan myös siivouspalveluissa.

Uusien rakennusten siivousmitoitus on määritelty sitä mukaa kun kohde on ollut valmistumassa. Rakennusten tilojen mitoitusta päivitetään tarpeen mukaan, esimerkiksi kun jokin tila poistuu käytöstä tai uusia tiloja tulee käyttöön, tai kun laatutasoa muutetaan. Siivouspalveluiden käytössä on ATOP-mitoitusohjelma.

Riskianalyysi

Tilojen riittävyys ja niiden kunto asettavat haasteita toiminnalle ja henkilöstön viihtymiselle. Talouden sopeuttamistoimista johtuva epävarmuus voi heikentää henkilöstön motivoituneisuutta sekä annettavan palvelun laatua.

Toiminnan kannalta haasteellista oli vastata nopealla tahdilla tuleviin ohjeistuksiin ja muuttuviin tilanteisiin koronaviruspandemiasta johtuen. Siivous- ja ruokapalveluhenkilöstön poissaolojen runsaus erilaisista syistä johtuen vaikeutti myös toimintaa. Monien yksiköiden tilojen kunto materiaaleineen ja tilasuunnitteluineen asetti haasteita puhtaanapidolle. Esimiehillä oli vaikeuksia saada päteviä työntekijöitä muun muassa ruoka- ja siivouspalveluihin. Lomautukset ja epätietoisuus irtisanomisista aiheutti epävarmuutta.

Vuoden 2020 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

Työpaikkojen määrä kasvaa 50 kpl ja työttömyys vähenee yhdellä prosenttiyksiköllä.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Lisäämme kaupungin vetovoiman markkinoinnista.	Keskuksen toiminnan myönteistä mielikuvaa lisätään.	Henkilöstöä koulutetaan kohtaamaan ihminen ratkaisukeskeisellä tavalla.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta / sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Koronaviruspandemian vuoksi ei koulutusta vielä ole voitu järjestää.

Sujuva arki lapsiperheille.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Helpotamme nuorten ja lapsiperheiden arkea joustavilla ja toimivilla palveluilla.	Lapsiperheiden arjen keuhittämiskohteet määritellään lasten ja nuorten oikeuksien näkökulmasta.	Laaditaan kysely ja sen avulla toteutus suunnitelma.	Hyvinvointilautakunta sekä kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Kyselyä ei vielä ole tehty muun muassa vajaiden henkilöstöresurssien vuoksi. Koronaviruspandemia toi lisätyötä.

Lisäämme vuorovaikutusta ja läpinäkyvyyttä sekä otamme kuntalaiset mukaan päätöksenteon valmisteluun.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Laadimme ja otamme käyttöön yhteisen lomakkeen vaikutusarvioinnin tekemiseen – koskee sekä yritysvaikutusten, ihmisiin kohdistuvien vaikutusten että	Hyvinvointihallin ja uuden päiväkodin suunnittelussa käytetään uutta vaikutusarviointilomaketta hyväksi.	Käytetään yhteistä lomaketta.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta / sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Uutta lomaketta hyödynnettiin hyvinvointihallisuunnitelmaa varten. Päiväkotisuunnitelmaa ei vielä ole voitu aloittaa.

lapsivaikutusten arviointia.				
Kartoitamme toimintaa ja annamme palvelulu-pauksen.	Tilojen ylläpito ja ruoka-palvelut ovat käyttäjien toiveiden mukaisia.	Palaute- ja tiedotusme-netelmän kehittäminen.	Kasvatus- ja sivistyslauta-kunta / ruokapalvelupääl-likkö ja siivouspäällikkö.	Palaute- ja tiedotusmene-telmää luonnosteltiin.
Edistämme kuntalaisten ja yhteisöjen osallistu-mis- ja vaikuttamismah-dollisuuksia.	Tuetaan asukkaiden oma-aloitteista asioiden suunnittelua ja valmis-telua.	Hyödynnetään osallistu-vaa budjetointia.	Hyvinvointilautakunta / si-vistys- ja hyvinvointikeskuk-sen johtaja.	Aloitettiin osallistuvan bud-jetoinnin käyttöönotto suunnittelemalla asiaa yh-dessä nuorten kanssa.

Kuninkaallista palvelua kuningattaren kaupungissa.

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Laajennamme tietoi-suutta kaupungin kult-tuurihistoriasta.	Loviisan historiaa teh-dään näkyväksi tari-naksi.	Luodaan Loviisan leivos Loviisan kaupungin 275-vuotisjuhlaan.	Kasvatus- ja sivistyslauta-kunta sekä ruokapalvelu-päällikkö.	Loviisan leivoksesta tehtiin koeleipomuksia. Niistä ei tullut toimivia.
Parannamme toimin-tamme laatua.	Toiminnan laadun it-searviointi.	Laadimme käsikirjan yh-delle sivistys- ja hyvinvointikeskuksen palve-lulle.	Kasvatus- ja sivistyslauta-kunta, hyvinvointilauta-kunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Oppilaan tuen ja opiskelu-huollon käsikirjan päivitys valmistui.

Suoritamme Covenant of Mayors -ohjelman selvittelyt.

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Toteutamme Covenant of Mayors -ohjelman tavoitteet.	Ruokahävikkiä vähennetään minimiin.	Sivistys- ja hyvinvointi-keskuksen yksiköiden henkilöstöä koulutetaan ruokahävikin tarkem-paan seurantaan.	Kasvatus- ja sivistyslauta-kunta sekä ruokapalvelu-päällikkö.	Poikkeusolojen takia koulu-tusta ei järjestetty 2020.
	Jätteitä lajitellaan.	Sivistys- ja hyvinvointi-keskuksen yksiköille hankitaan kierrätykseen sopivat jäte- ja roska-as-tiat.	Kasvatus- ja sivistyslauta-kunta sekä siivouspäällikkö.	Kierrätykseen sopivat jäte- ja roska-astiat hankittiin ja sijoitettiin paikoilleen.

Talous on tasapainossa.

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Toimintamme on kus-tannustehokasta.	Löydetään pitkäkestoi-sia ratkaisuja.	Kokonaistaloudellisia vaihtoehtoja tarkastel-laan.	Kasvatus- ja sivistyslauta-kunta, hyvinvointilauta-kunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Kaupunginvaltuusto päätti 22.4.2020 palveluverkon so-peuttamisesta ja hyväksyi talouden tasapainottamis-ohjelman 9.7.2020.
Seuraamme kehitystä ja otamme tarvittaessa käyttöön uusia tapoja tuottaa palveluitamme.	Hyödynnetään verkos-toja.	Kartoitamme hankera-hoitusta.	Kasvatus- ja sivistyslauta-kunta, hyvinvointilauta-kunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Vuoden aikana hankerahoi-tusta kartoitettiin ja hankit-tiin mittavasti verkostoja hyödyntäen.

Noudatamme Great place to work -ohjelmaa (GPTW) henkilöstön hyvinvoinnin ja työviihtyvyyden lisäämiseksi.

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Panostamme hyvinvoinnin, osaavaan ja motivoituneeseen henkilöstöön.	Työssä jaksava siivous- ja ruokapalveluhenkilöstö.	Otetaan käyttöön taukoliikuntaohjelmia omasta kehosta huolehtimiseksi ja lihaksiston huoltoon.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, ruokapalvelupäällikkö ja siivospäällikkö.	Taukoliikuntaohjelmat otettiin käyttöön ja niitä hyödynnettiin suunnitelmallisesti.
	Motivoitunut henkilöstö.	Henkilöstöä osallistetaan ja otetaan enemmän mukaan suunnitteluprosesseihin.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Yhteissuunnittelua toteutettiin pienemmissä ryhmissä. GPTW-kyselyn tuloksia käytiin läpi henkilöstön kanssa. Keskuksen sairauspoissaolopäivät kasvoivat 169 työpäivällä verrattuna vuoteen 2019. Hallinto ja kehittämisen -vastuun alueen muutos oli +476 työpäivää.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2020

Hallinto ja kehittäminen

TALOUSARVIO 2020	TALOUSARVIO-MUUTOKSET	TALOUSARVIO 2020 MUUTOSTEN JÄLKEEN	TILINPÄÄTÖS 2020	POIKKEAMA
------------------	-----------------------	------------------------------------	------------------	-----------

Toimintatuotot	88 840	88 840	106 192	-17 352
<i>joista sisäiset</i>				
Valmistus oman käyttöön				
Toimintakulut	-4 890 575	0	-4 335 008	-555 567
<i>joista sisäiset</i>				
Toimintakate	-4 801 735	-4 801 735	-4 228 816	-572 919
<i>joista sisäinen</i>				
Toimintakate ulkoinen	-4 801 735	0	-4 228 816	-568 650
Poistot ja arvonalentumiset	-386 050	-386 050	-386 110	60
Laskennalliset erät				

Ulkoiset toimintakulut olivat talousarvion mukaiset.

Vastuun alueen ulkoiset toimintakulut alittivat budjetin noin 556 000 eurolla. Suurimmat säästöt kohdistuivat henkilöstökuluihin ja erityisesti siivous- ja ruokapalveluiden sekä keskuksen hallinnon henkilöstökuluihin. Myös muilta osin määrärahan käyttö on alittanut budjetoidun. Siivous- ja ruokapalveluiden palkkamäärärahojen budjetoinnissa oli arviointivirhe, mutta myös huolellinen sijaistarpeen tarkastelu ja toiminnan kustannustehokas suunnittelu on edesauttanut tulosta.

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Toteutuma 2020
Nettomenot, euroa/asukas	21,5 ulk.	27,4 ulk.	16,7 ulk.

Kasvatus- ja sivistyslautakunnan jäsenet ja varajäsenet

Varsinaiset jäsenet	Läsnä/kokousten lukumäärä	Henkilökohtaiset varajäsenet	Läsnä
Hinttaniemi Jonna, pj.	8/10	Forsblom-Helander Benita	
Hyppölä Laura, vpj.	10/10	Lind Tuija	
Bäcklund Marina	9/10	Hovi Karolina	1
Willner Kristian	9/10	Staffans Sten	
Rosenberg Thomas	9/10	Lindfors Bo	
Hannus Daniel	9/10	Hurmerinta Anders	
Sokka-Tuomala Anne	9/10	Malmivaara Marjatta	
Hovi Antti	5/10	Rehnberg Mika	
Vuokko Marjo	7/10	Noroviita Erja	3

Kasvatus- ja sivistyslautakunnan suomenkielisen jaoston jäsenet ja varajäsenet

Varsinaiset jäsenet	Läsnä/kokousten lukumäärä	Henkilökohtaiset varajäsenet	Läsnä
Laiho Pasi, pj.	2/3	Valkokivi Kaj	
Hovi Antti, vpj.	3/3	Rehnberg Mika	
Paakkarinen Toni	3/3	Tähtinen Keijo	
Hyppölä Laura	3/0	Turpeinen Henna-Kaisa	
Willner Kristian	3/3	Staffans Sten	
Sokka-Tuomala Anne	2/3	Malmivaara Marjatta	
Vuokko Marjo	3/0	Noroviita Erja 19.9.2019 ->	
Länsipuro Janne	2/3	Vuokko Marjo	
Marjakangas Miia	2/3	Saari Veikko	
Lempiö Päivi, Lapinjärvi	0/3	Sibelius Katri	

Kasvatus- ja sivistyslautakunnan ruotsinkielisen jaoston jäsenet ja varajäsenet

Varsinaiset jäsenet	Läsnä/kokousten lukumäärä	Henkilökohtaiset varajäsenet	Läsnä
Bäcklund Marina, pj.	2/2	Sjödahl Ralf	
Hannus Daniel, vpj.	1/2	Lindroos Johannes	
Hinttaniemi Jonna	2/2	Karlsson Monica	
Forsblom-Helander Benita	1/2	Malms Kim	
Hovi Karolina	2/2	Lönnfors Johanna	
Hurmerinta Anders	2/2	Kähärä Erika	
Rosenberg Thomas	2/2	Jungner Hans	
Lindfors Bo	0/2	Grundström Ben	
Konttinen Lisbeth	1/2	Törnroos Ingrid	
Fabritius Mikaela, Myrskylä	2/2	Stenfors Susanne	
Lindfors Annika, Lapinjärvi	2/2	Andersson Pricella	

Varhaiskasvatus

Vastuuhenkilö: varhaiskasvatuspäällikkö, päiväkodinjohtajat

Toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2020

Koronaviruspandemian vaikutukset

Varhaiskasvatuksen henkilöstön työ koronaviruspandemian aikana on ollut poikkeuksellisen vaativaa. Vuosi on vaatinut äärimmäistä joustavuutta, jaksamista, huolellisuutta ja sopeutumista täysin uuteen tilanteeseen ja arkeen. Vuosi on myös ollut hyvä paikka oppia ja lähteä kokeilemaan uutta. Varhaiskasvatuksessa otettiin vuoden aikana kunnan digiloikka. Muun muassa poikkeusaikana kotona hoidossa oleville lapsille järjestettiin toimintatuokioita ja videotapaamisia etäyhteyksin.

Varhaiskasvatus tarjosi 23.4.–13.5.2020 välisenä aikana ulkoilumahdollisuuden leikkipuistossa varhaiskasvatuksen piirissä oleville lapsille, jotka poikkeusolojen vuoksi olivat kotona. Päiväkodeista tutut aikuiset ottivat lapsia vastaan ja ulkoilivat heidän kanssaan puolentoista tunnin ajan kaksi kertaa viikossa. Puistotoimintaa järjestettiin koko kaupungissa. Toiminnan tavoitteena oli tarjota perheille hengähdystauko kuormittavan arkipäivän keskellä.

Suurin osa varhaiskasvatuksen toimintayksiköistä pidettiin auki. Osa varhaiskasvatuksen henkilöstöstä siirtyi auttamaan eri terveydenhuollon tehtävissä koronaviruspandemian ensimmäisen aallon aikana.

Varhaiskasvatuksen asiakasmaksutulot vähenivät koronaviruspandemiasta johtuen. Asiakasmaksuja ei peritty lapsen poissaolopäiviltä poikkeusolojen aikana 18.3.–13.5.2020.

Hankkeet

Loviisan kaupunki osallistui ajalla 1.8.2019–31.7.2020 Suomen hallituksen käynnistämään kokeiluun, jossa tarjottiin viisivuotiaille maksutonta varhaiskasvatusta (20 viikkotuntia). Kokeilun tavoitteena oli lisätä viisivuotiaiden lasten ja heidän sisarustensa osallistumista varhaiskasvatukseen sekä vaikuttaa suotuisasti heidän huoltajiensa työllistymiseen. Kokeilun avulla saatiin Loviisassa lähes kaikki viisivuotiaat varhaiskasvatuksen piiriin. Kokeilu lisäsi vähäisesti myös neljävuotiaiden osallistumista. Sen sijaan alle neljävuotiaiden lasten osallistumista kokeilu ei lisännyt tilastollisesti merkittävästi. Kokeiluun osallistuminen vähensi asiakasmaksutuloja noin 60 000 eurolla, josta 40 prosenttia korvattiin valtionavustuksella.

Varhaiskasvatus osallistui myös positiivisen diskriminaation hankkeeseen ajalla 1.8.2019–31.12.2020. Hankerahoituksen avulla palkattiin varhaiskasvatuksen opettaja. Resurssi kohdennettiin neuropsykiatrisesti oirehtiville tai erityistä tukea tarvitseville lapsille. Hankeresurssin avulla haluttiin antaa vaikuttavaa tukea nopeasti ja varhaisessa vaiheessa. Hankkeen avulla päiväkotiryhmille pystyttiin tarjoamaan tukea sekä välittömän konkreettisen avun kautta että mallittamalla ja ohjaamalla ryhmien toimintaa. Hankkeen aikana kehitettiin ja mallitettiin pedagogista toimintaa yksilö- ja ryhmätasolla sekä otettiin ryhmissä käyttöön uusia apuvälineitä ja ohjattiin niiden käyttöönotossa. Hankkeen sovittuihin aikatauluihin tuli haasteita koronaviruspandemian takia, mikä osaltaan vaikutti myös hankkeen toteutumiseen käytännössä. Hankkeen osaksi kaavailtua yksilöllistä tukea erityistä tukea tarvitseville lapsille siirtymä- ja nivelvaiheissa ei ollut mahdollista antaa vallitsevien kansallisten rajoitusten takia. Osa jaksottaisen tuen yksilöohjauksista pidettiin verkkokoulutuksena.

Kieli haltuun -hanke käynnistyi 1.8.2020. Valtion erityisavustuksen avulla vahvistetaan lukemisen kulttuuria ja lukutaitoa varhaiskasvatuksessa ja alkuopetuksessa. Hanke toteutetaan yhteistyössä kirjastopalvelujen kanssa.

Liikkuva varhaiskasvatus -hanke jatkui vuonna 2020. Hankkeen päätavoitteena on juurruttaa liikkuminen osaksi päiväkotien arkea sekä sisällä että ulkona, liikunnan riemua painottaen. Vuosina 2020–2021 hanke keskittyy Liikkuen ulkona -teemaan.

Palveluverkkomuutokset

Ryhmäperhepäiväkotien Duvanin toiminta lakkautettiin ja kyseisen päiväkodin lasten hoito siirrettiin Koskenkylän päiväkotiin 1.1.2020. Kaupunginvaltuusto (22.4.2020 § 23) päätti, että palveluverkostoa tehostetaan ja sopeutetaan kaupungin laskevaan lapsimäärään sulkemalla Kuggomin päiväkotien ja Leikkis-päiväkotien 1.8.2020. Suurin osa Kuggomin päiväkodin lapsista siirtyi Rauhalan päiväkotiin ja suurin osa Leikkisen lapsista Koskenkylän päiväkotiin.

Riskianalyysi

Pätevän ja soveltuvan henkilöstön rekrytointivaikkeudet.

Varhaiskasvatuksen henkilöstötilanne on tällä hetkellä hyvä. Henkilöstön pätevyysprosentti on lähemmäs 90 prosenttia. Toistaiseksi voimassa oleviin työsuhteisiin on ollut helpompaa löytää muodollisesti päteviä työntekijöitä kuin määräaikaisiin. Lyhytaikaisista sijaisista on ajoittain ollut kova pula.

Tilojen kunto ja tilojen riittävyys voivat muodostua haasteeksi.

Vuonna 2019 tehtiin eri toimenpiteitä sisäilman parantamiseksi Vilekulla daghemissa. Ilmastointia parannettiin muun muassa kanavistomuutoksilla. Tehdyillä parannuksilla ei ollut toivottua vaikutusta. Loppuvuodesta päiväkodissa tehtiin rakennetutkimuksia ja tiloihin tilattiin kattava kunto- ja rakennetutkimus, joka tehdään alkuvuodesta 2021. Råddjuren-ryhmälle alettiin etsiä väistötiloja.

Varhaiskasvatus on kevästä 2018 asti lisääntyneestä lapsimäärästä johtuen vuokrannut Isnäsin päiväkodin toimintaa varten lisätilan Isnäsin päiväkodin kiinteistön toisesta päädyistä. Tilaan sijoitettiin yksi lapsiryhmä. Tämä järjestely ei ole ollut läheskään tarkoituksenmukainen, ja siksi ryhdyimme syksyllä 2020 selvittämään vaihtoehtoisia ratkaisuja. Olimme myös saaneet palautetta muutamalta henkilöstön jäseneltä Isnäsin päiväkodin sisäilmasta. Koska päiväkotitoimi vuokrakiinteistössä, Loviisan kaupungin mahdollisuudet eri toimenpiteisiin olivat rajalliset. Kun Lovisa Gymnasium muutti takaisin koulurakennukseen, kaupungin omistamia parakkeja vapautui riittävä määrä Isnäsin päiväkodille, ja kymmenen parakia päätettiin siirtää Isnäsin koulun pihapiiriin. Parakit asennettiin loppuvuodesta. Päiväkodin varsinainen muutto on suunniteltu helmikuulle 2021.

Vuoden 2020 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

Työpaikkojen määrä kasvaa 50 kpl ja työttömyys vähenee yhdellä prosenttiyksiköllä.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueavaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Lisäämme kaupungin vetovoiman markkinoinnista.	Keskuksen toiminnan myönteistä mielikuvaa lisätään.	Henkilöstöä koulutetaan kohtaamaan ihmisen ratkaisukeskeisellä tavalla.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta / sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Koronaviruspandemian vuoksi ei koulutusta vielä ole voitu järjestää.
Panostamme yrittäjämynnyntä ja markkinointitoimintamme.	Panostetaan yrittäjyyskasvatukseen.	Järjestetään lasten osaamisen ja heidän tuottamiensa esineiden myynti- ja markkinointitapahtuma yhdessä lasten kanssa.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä varhaiskasvatuspäällikkö.	Koronaviruspandemian vuoksi tapahtumaa ei voitu järjestää vuonna 2020.

Sujuva arki lapsiperheille.

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueavaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Aloitamme uuden päiväkodin suunnittelun.	Huomioidaan lasten laaja-alainen oppimisympäristö.	Hankesuunnitelmaan sisällytetään uutta pedagogista ajattelua.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä varhaiskasvatuspäällikkö.	Vuosien 2021–2026 investointisuunnitelmassa hankesuunnittelu sijoittuu vuodelle 2022.
Helpotamme nuorten ja lapsiperheiden arkea joustavilla ja toimivilla palveluilla.	Lapsiperheiden arjen kehittämiskohteet määritellään lasten ja nuorten oikeuksien näkökulmasta.	Laaditaan kysely ja sen avulla toteutussuunnitelma.	Hyvinvointilautakunta sekä kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Kyselyä ei vielä ole tehty muun muassa vajaiden henkilöstöresurssien vuoksi. Koronaviruspandemia toi lisätyötä.

Lisäämme vuorovaikutusta ja läpinäkyvyyttä sekä otamme kuntalaiset mukaan päätöksen valmisteluun.

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueavaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Laadimme ja otamme käyttöön yhteisen lomakkeen vaikutusarvioinnin tekemiseen – koskee sekä yritysvaikutusten, ihmisiin kohdistuvien vaikutusten että lapsivaikutusten arviointia.	Hyvinvointihallin ja uuden päiväkodin suunnittelussa käytetään uutta vaikutusarviointilomaketta hyväksi.	Käytetään yhteistä lomaketta.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta / sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Uutta lomaketta hyödynnettiin hyvinvointihallisuunnitelmaa varten. Päiväkotisuunnitelmaa ei vielä ole voitu aloittaa.
Kehitämme sähköisiä palveluitamme.	Annetaan tehokkaampaa ja sujuvampaa palvelua.	Varhaiskasvatuksessa selvitetään sähköisen tuloksetyöskytön käyttöä nykyhallinto-ohjelman yhteyteen.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta / varhaiskasvatuspäällikkö.	Varhaiskasvatuksen asiantuntijajärjestelmän versio päivitykseen sisältyy sähköinen tuloksetyöskyt.

Kuninkaallista palvelua kuningattaren kaupungissa.

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueavaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Laajennamme tietoisuutta kaupungin kulttuurihistoriasta.	Loviisan 275-vuotisjuhlavuosi ja Uuden Loviisan 10-vuotisjuhlavuosi näkyvät kouluilla ja varhaiskasvatuksen yksiköissä.	Yksikköjen tiloissa on juhlavuoteen liittyviä lasten ja nuorten ideoimia näyttelyjä ja tilaisuuksia.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, koulutus- ja sivistys- ja varhaiskasvatuspäällikkö.	Vuonna 2020 tilaisuuksia ei voitu järjestää koronaviruspandemian vuoksi.

Suoritamme Covenant of Mayors -ohjelman selvittelytyöt.

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueavaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Toteutamme Covenant of Mayors -ohjelman tavoitteet.	Lisätään lasten ja nuorten ympäristötietoisuutta.	Vähintään 90 % kouluista ja päiväkodeista osallistuu ympäristökasvatusohjelmiin.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, koulutuspäällikkö ja varhaiskasvatuspäällikkö.	Poikkeuksellisen toimintavuoden vuoksi henkilöstön työpanos oli perustehtävissä, eikä ohjelmiin voitu osallistua. Jätelajittelutietoisuutta lisättiin kaikissa yksiköissä. Kaikissa yksiköissä on lajitteluastioita.

Talous on tasapainossa.

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueavaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Toimintamme on kustannustehokasta.	Löydetään pitkäkestoisia ratkaisuja.	Kokonaistaloudellisia vaihtoehtoja tarkastellaan.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Kaupunginvaltuusto päätti 22.4.2020 palveluverkon sopeuttamisesta ja hyväksyi talouden tasapainottamisohjelman 9.7.2020.
Seuraamme kehitystä ja otamme tarvittaessa käyttöön uusia tapoja tuottaa palveluitamme.	Hyödynnetään verkostoja.	Kartoitamme hankerahoitusta.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Vuoden aikana hankerahoitusta kartoitettiin ja hankittiin mittavasti verkostoja hyödyntäen.

Noudatamme Great place to work -ohjelmaa (GPTW) henkilöstön hyvinvoinnin ja työviihtyvyyden lisäämiseksi.

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueavaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Panostamme hyvinvoinnaan, osaavaan ja motivoituneeseen henkilöstöön.	Motivoitunut henkilöstö.	Henkilöstöä osallistetaan ja otetaan enemmän mukaan suunnitteluprosesseihin.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Yhteissuunnittelua toteutettiin pienemmissä ryhmissä. GPTW-kyselyn tuloksia käytiin läpi henkilöstön kanssa. Keskuksen sairauspoissaolopäivät kasvoivat 169 työpäivällä verrattuna vuoteen 2019. Varhaiskasvatuksen vastuualueen muutos oli – 168 työpäivää.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2020

Varhaiskasvatus

	TALOUSARVIO 2020	TALOUSARVIO- MUUTOKSET	TALOUSARVIO 2020 MUUTOS- TEN JÄLKEEN	TILINPÄÄTÖS 2020	POIKKEMA
Toimintatuotot	735 630	0	735 630	772 064	-36 434
<i>joista sisäiset</i>		0			
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-6 189 703	0	-6 189 703	-5 682 252	-507 451
<i>joista sisäiset</i>		0			
Toimintakate	-5 454 073	0	-5 454 073	-4 910 188	-543 885
<i>joista sisäinen</i>		0			
Toimintakate ulkoinen	-5 454 073	0	-5 454 073	-4 910 188	-543 885
Poistot ja arvonalentumiset	-950	0	-950	-957	7

Tulojen ylitys johtui kotikuntakorvauksista, joita kertyi budjetoitua enemmän.

Ulkoiset toimintakulut alittivat budjetin noin 507 000 eurolla. Suurin säästö syntyi lastenhoidon tuista ja kuntalisistä, joita maksettiin arvioitua vähemmän. Henkilöstökuluissa säästö oli noin 182 000 euroa. Myös muilta osin määrärahan käyttö on alittanut budjetoidun.

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Toteutuma 2020
0–6-vuotiaiden määrä	706	650	605
Päiväkotihoidossa			
Lapset	564	540	510
Euroa/lapsi, netto	6 786 ulk	6 965 ulk.	6 909 ulk
Ryhmäperhepäivähoidossa			
Lapset	19	10	12
Euroa/lapsi, netto	9 616 ulk.	9 282 ulk.	8 214 ulk
Perhepäivähoidossa			
Lapset	11	8	9
Euroa/lapsi, netto	11 704 ulk.	18 470 ulk.	13 009 ulk.
Yhteensä päivähoitossa			
Erityisopettajien tukea tarvitsevat lapset	79	80	88
Vuorohoidossa olevat lapset	30	25	25
Kotihoidon tuet			
Lakisääteinen, lapsia	131	120	119
Kuntalisä, perheitä	95	115	90
Yksityisen hoidon tuet			
Lakisääteinen, lapsia	17	23	16
Kuntalisä, lapsia	15	23	14
Avoin varhaiskasvatus			
Treffis/perheitä/vuosi	124	160	160
Lapsia leikkikerhoissa	6	0	0

Koulutus

Vastuuhenkilöt: koulutuspäällikkö ja rehtorit

Toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2020

Esi- ja perusopetus

Esi- ja perusopetuksessa oli vuonna 2020 hyvät valmiudet toimintasuunnitelman mukaisen opetuksen järjestämiseen. Koronaviruspandemia kuitenkin varjosti toimintaa merkittävästi. Koulutuksen teemana oli edellisen vuoden tapaan kielitietoinen koulu. Tasokkaita koulutuspalveluja on pystytty ylläpitämään, vaikka palveluverkkoa supistettiin lukuvuoden 2020–2021 alussa. Hyvälle tasolle saatu tietotekninen laitekanta ja opettajien ja oppilaiden tieto- ja viestintätekniikkataidot ja joustavat opetusmenetelmät edesauttoivat toimintaa erityisesti kevään etäopetusjakson aikana.

Perusopetuksen opetussuunnitelman päivitys otettiin käyttöön kaikilla vuosiluokilla. Opetushallituksen ohjeistuksen jälkeen opetussuunnitelman arviointikappaleen tarkennus valmistui joulukuussa 2020.

Sekä Lovisavikens skolan että Koskenkylän koulukeskuksen koulurakennukset valmistuivat. Lähes kaikki opetuskiinteistöt voitiin ottaa jälleen käyttöön monen vuoden poikkeusolojen jälkeen, ja opetus palasi lähes normaaliksi. Pääosa koulurakennuksista vastaa nykyajan vaatimuksia. Harjurinteen koulun ja Loviisan lukion saneeraus jatkuu. Ruukin koulun ja Valkon koulun korjaukset valmistuivat suurimmaksi osaksi syyslukukauden alkuun mennessä. Haddom skola siirtyi väistötiloihin syysloman jälkeen koulurakennuksen kunnon tarkastamiseksi.

Lapinjärven kunnan kanssa tehtiin sopimus suomenkielisten vuosiluokkien 7–9 siirtymisestä Harjurinteen kouluun. Oppilasmäärä nousi ja ryhmäkoot suurenvasti. Yläkoulun oppilasmäärän lisääntymisellä voi olla myönteistä vaikutusta lukion opiskelijamäärään vastaisuudessa.

Vuosiluokkiin sitomatonta opetusta hyödynnettiin yksittäisten oppilaiden koulupolun toteuttamisessa. Esiopetuksen aamu- ja iltapäivähoito keskitettiin perusopetuksen aamu- ja iltapäivätoimintaa tarjoaviin toimipisteisiin.

Koulukuljetusten kilpailutus suoritettiin, ja uudet sopimuskuljettajat aloittivat toimintansa elokuussa 2020.

Perusopetukseen valmistavaa opetusta toteutettiin sekä keväällä että syksyllä 2020.

Lukiokoulutus

Lukiokoulutuksessa päivitettiin vuoden 2020 aikana uutta opetussuunnitelmaa ja valmistauduttiin sen toimeenpanoon, joka tapahtuu asteittain syksystä 2021 alkaen, jolloin myös oppivelvollisuus laajentuu. Hyvällä tasolla oleva tietotekniikka, opettajien ja opiskelijoiden tieto- ja viestintätekniikkataidot ja joustavat opetusmenetelmät edesauttoivat toimintaa pitkien etäopetusjaksojen aikana.

Loviisan lukio toimi väistötiloissa koko vuoden ja Lovisa Gymnasium kevätlukukauden 2020. Syyslukukauden alussa Lovisa Gymnasium palasi saneerattuihin tiloihin.

Koronavirustilanne

Poikkeusolojen myötä sekä perusopetus että lukiokoulutus olivat etäopetuksessa keväällä 2020. Perusopetuksen palatessa lähiopetukseen toukokuussa 2020 lukiot jatkoivat etäopiskelua lukuvuoden loppuun saakka. Koulunkäynninohjaajien työ keskeytettiin etäopetuksen aikana. Marras-joulukuussa koronariski arvioitiin niin suureksi, että yläkoulun oppilaille, lukion opiskelijoille sekä opetushenkilöstölle suositeltiin kasvomaskien käyttöä. Joulukuussa lukion opiskelijat siirrettiin etäopetukseen. Etäopiskelun pitkä kesto on vaikuttanut opiskelijoiden jaksamiseen ja oppimistuloksiin.

Henkilökunnan kaikki kokoukset pidettiin etäyhteyksiä hyödyntäen.

Etäopetusta perusopetuslain väliaikaisen muuttamisen lakiin perustuen jouduttiin toteuttamaan viisi kertaa syksyllä 2020 koronavirusaltistumisten takia.

Osa koulujen kansainvälisestä toiminnasta jouduttiin siirtämään koronaviruspandemiasta aiheutuneista matkustusrajoituksista johtuen. Osa hankkeista toteutettiin muulla tavoin tai vain pienimuotoisesti etäyhteyksiä hyödyntäen.

Suurin osa yrityskylävierailuista siirrettiin vuoteen 2021. Koulujen kerhotoimintaa toteutettiin supistusti.

Hankkeet

Koulutuksen vastuualueella oli toimintakaudella 2020 12 valtion avustuksella toteutettua hanketta, joista merkittävimmät olivat tasa-arvo- ja COVID-19-hankkeet. Koulupudokkuuden, syrjäytymisen ja koulupoissaolojen ennaltaehkäisemiseen pystyttiin hankkeiden myötä panostamaan. Pienimuotoisten hankkeiden lisäksi Loviisa oli mukana muutamassa yhteishankkeessa lähikuntien kanssa, kuten tutor-toiminnan kehittämisessä ja kahdessa Koulutus palveluna (KOPA) -hankkeessa. Pitkäaikaisen Kurkota tähtiin -kärkihankkeen toimintamalli valmistui, mikä varmistaa toiminnan jatkossa.

Lukioiden Liikkuva opiskelu -hankkeet, lukiouudistuksen toimeenpanohankkeet, perusopetuksen kulttuuripolku ja kirjaston yhteistyö toteutuivat suunnitellusti koronaviruspandemiasta huolimatta.

Palveluverkkomuutokset

Palveluverkon sopeuttamisohjelman myötä Teutjärven koulu yhdistettiin Ruukin kouluun, Pernå kyrkoby skola Forsby skolaan ja Haddom skolan esiopetus Generalshagens skolaan 1.8.2020. Oppilaaksiottamisalueita päivitettiin.

Riskianalyysi

Pätevän ja soveltuvan henkilöstön riittävyys ja saatavuus

Koulutuksen hallinnon, virkarehtoreiden, koulusihteerien, tukihenkilöstön ja opiskeluhuoltohenkilöstön lomautukset vaikuttivat toimintaan syksyllä 2020.

Muodollisesti kelpoisia opettajia on ollut vaikea rekrytoida etenkin ruotsinkielisiin kouluihin ja erityisopetukseen.

Tukea tarvitsevien ja lastensuojelulain perusteella sijoitettujen lasten ja nuorten määrien ennakoimattomuus esi- ja perusopetuksessa

Tukea tarvitsevien ja lastensuojelulain perusteella sijoitettujen lasten ja nuorten lukumäärä kouluissa on kasvanut.

Vaativan erityisen tuen oppilasmäärän kasvaminen

Vaativan erityisen tuen oppilasmäärä kouluissa on kasvanut. Tämä on johtanut erityisopetusresurssin lisätarpeeseen.

Resurssien käytön priorisointi

Opiskeluhoitolpalveluiden resurssien riittävyys on joutunut koetukselle kasvavan tuen tarpeen määrän vuoksi.

Tuntikehitys ja muut resurssit on jaettu tarkasti koulujen välillä. Kiky-tuntien poistaminen vähensi opettajien yhteissuunnittelu-aikaa ja koulutuspäivien lukumäärää sekä muun muassa koulunkäynninohjaajien viikoittaista työaikaa.

Joukkoliikenteen vuorojen lakkauttamiset vaikuttivat koulukuljetusjärjestelyihin.

Muutokset lukiokoulutuksessa valtakunnan tasolla

Lukiouudistuksen, opetussuunnitelman ja oppivelvollisuuden muutoksiin on valmistauduttu.

Loviisan lukion väistöiloissa toimimisen vaikutus alkavien opiskelijoiden määrään

Loviisan lukioiden väistöiloissa toimiminen ei merkittävästi ole vaikuttanut opiskelijoiden määrän vähenemiseen.

Vuoden 2020 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

Työpaikkojen määrä kasvaa 50 kpl ja työttömyys vähenee yhdellä prosenttiyksiköllä.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Lisäämme kaupungin vetovoiman markkinoinnista.	Keskuksen toiminnan myönteistä mielikuvaa lisätään.	Henkilöstöä koulutetaan kohtaamaan ihminen ratkaisukeskeisellä tavalla.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta / sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Koronaviruspandemian vuoksi ei koulutusta vielä ole voitu järjestää.
Panostamme yrittäjämmyönteisyyteen toiminnassamme.	Osallistutaan oppimiskokonaisuuteen Yrittäjäkylä.	Luodaan menetelmä, jotta mahdollisimman moni perusopetuksen oppilas voisi vierailla Yrittäjäkylässä.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä koulutuspäällikkö.	Yrittäjäkylätoiminnasta on tehty sopimus kolmeksi vuodeksi.

Sujuva arki lapsiperheille.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Helpotamme nuorten ja lapsiperheiden arkea joustavilla ja toimivilla palveluilla.	Lapsiperheiden arjen kehittämiskohteet määritellään lasten ja nuorten oikeuksien näkökulmasta.	Laaditaan kysely ja sen avulla toteutussuunnitelma.	Hyvinvointilautakunta sekä kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Kyselyä ei vielä ole tehty muun muassa vajaiden henkilöstöresurssien vuoksi. Koronaviruspandemia toi lisätyötä.

Lisäämme vuorovaikutusta ja läpinäkyvyyttä sekä otamme kuntalaiset mukaan päätöksenteon valmisteluun.

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Laadimme ja otamme käyttöön yhteisen lomakkeen vaikutusarvioinnin tekemiseen – koskee sekä yritysvaikutusten, ihmisiin kohdistuvien vaikutusten että lapsivaikutusten arviointia.	Pedagoginen järjestäminen on opetuspalveluiden uuden opetussuunnitelman mukaista.	Käytetään yhteistä lomaketta.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta / koulutuspäällikkö.	Yhteistä lomaketta ei vielä ole laadittu koronaviruspandemian aiheuttamien lisätöiden vuoksi. Opetussuunnitelmaa päivitettiin A1-kielen aikaistamisen osalta. Lahjakkaita oppilaita koskeva suunnitelma ja ohjeistus valmistuivat vuoden aikana. Palveluverkkomuutosten yhteydessä tehtiin vaikutusten arviointia.

Kuninkaallista palvelua kuningattaren kaupungissa.

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Laajennamme tietoisuutta kaupungin kulttuurihistoriasta.	Loviisan 275-vuotisjuhlavuosi ja Uuden Loviisan 10-vuotisjuhlavuosi näkyvät kouluilla ja varhaiskasvatuksen yksiköissä.	Yksikköjen tiloissa on juhlavuoteen liittyviä lasten ja nuorten ideoimia näyttelyjä ja tilaisuuksia.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, koulutuspäällikkö ja varhaiskasvatuspäällikkö.	Vuonna 2020 tilaisuuksia ei voitu järjestää koronaviruspandemian vuoksi.
Parannamme toimintamme laatua.	Toiminnan laadun itsearviointi.	Laadimme käsikirjan yhdelle sivistys- ja hyvinvointikeskuksen palvelulle.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Oppilaan tuen ja opiskeluhuollon käsikirjan päivitys valmistui.

Suoritamme Covenant of Mayors -ohjelman selvittelytöt.

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Toteutamme Covenant of Mayors -ohjelman tavoitteet.	Lisätään lasten ja nuorten ympäristötietoisuutta.	Vähintään 90 % kouluista ja päiväkodeista osallistuu ympäristökasvatusohjelmiin.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, koulutuspäällikkö ja varhaiskasvatuspäällikkö.	Poikkeuksellisen toimintavuoden vuoksi henkilöstön työpanos oli perustehtävissä, eikä ohjelmiin voitu osallistua. Jätelajittelutietoisuutta lisättiin kaikissa yksiköissä. Kaikissa yksiköissä on lajitteluastioita.

Talous on tasapainossa.

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Toimintamme on kustannustehokasta.	Löydetään pitkäkestoisia ratkaisuja.	Kokonaistaloudellisia vaihtoehtoja tarkastellaan.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Kaupunginvaltuusto päätti 22.4.2020 palveluverkon sopeuttamisesta ja hyväksyi talouden tasapainottamishojelman 9.7.2020.

Seuraamme kehitystä ja otamme tarvittaessa käyttöön uusia tapoja tuottaa palveluitamme.	Hyödynnetään verkostoja.	Kartoitamme hankerahoitusta.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Vuoden aikana hankerahoitusta kartoitettiin ja hankittiin mittavasti verkostoja hyödyntäen.
---	--------------------------	------------------------------	--	---

Noudatamme Great place to work -ohjelmaa (GPTW) henkilöstön hyvinvoinnin ja työiihtyvyyden lisäämiseksi.

KESKUKSEN AVAIN-TAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Panostamme hyvinvoinnaan, osaavaan ja motivoituneeseen henkilöstöön.	Motivoitunut henkilöstö.	Henkilöstöä osallistetaan ja otetaan enemmän mukaan suunnitteluprosesseihin.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Yhteissuunnittelua toteutettiin pienemmissä ryhmissä. GPTW-kyselyn tuloksia käytiin läpi henkilöstön kanssa. Keskuksen sairaspoissaolopäivät kasvoivat 169 työpäivällä verrattuna vuoteen 2019. Koulutus- vastualueen muutos +215 työpäivää.

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2020

Koulutus

	TALOUSARVIO 2020	TALOUSARVIO-MUUTOKSET	TALOUSARVIO 2020 MUUTOSTEN JÄLKEEN	TILINPÄÄTÖS 2020	POIKKEAMA
Toimintatuotot	1 506 395	0	1 506 395	1 719 626	-213 231
<i>joista sisäiset</i>		0			
Valmistus omaan käyttöön					
Toimintakulut	-16 081 364	0	-16 081 364	-14 619 393	-1 462 971
<i>joista sisäiset</i>		0			
Toimintakate	-14 574 969	0	-14 574 969	-12 899 767	-1 675 202
<i>joista sisäiset</i>		0			
Toimintakate ulkoinen	-14 574 969	0	-14 574 969	-12 899 767	-1 675 202
Poistot ja arvonalentumiset		0		-4 120	4 120
Laskennalliset erät					

Ulkoisten tuottojen suurin ylitys oli avustuksissa, joita maksettiin noin 119 000 euroa enemmän kuin budjetoitiin.

Ulkoiset toimintakulut alittivat budjetin noin 1,5 miljoonalla eurolla. Suurimmat säästöt syntyivät oppilaskuljetuskustannuksissa, leasingvuokrissa, henkilöstökuluissa sekä matkustus- ja kuljetuspalveluissa.

Peruskoulujen yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Toteutuma 2020
Määrä			
Kouluja	15	13	13*)
Esikoulu/integroitu/oppilaita	3/10	2/9	5/23**)
Esikouluryhmät/oppilaita	12/131	11/120	8/104**)
Perusopetuksen ryhmiä/oppilaita	109/1 445	103/1 432	106/1448**)
Erityisen tuen piiriin siirretyt, %	12,5%	14%	14%**)
Talous			
Esikoulukustannukset/oppilas, netto, euroa	5 928 ulk.	7 256 ulk.	5 371 ulk.
Esikoulun kuljetuskustannukset/oppilas, netto, euroa	869	1 271	714
Perusopetuksen kustannukset/oppilas, netto, euroa	7 782 ulk.	8 431 ulk.	7 566 ulk..
Perusopetuksen kuljetuskustannukset/oppilas, netto, euroa	1 063	1087	727
Lukiot			
Opiskelijoita	184,5	195	183
Opetustunteja	415	418	418
Netto, euro/opiskelija	6 625 ulk.	6 616 ulk.	6 671 ulk.

*) 1.8.2020

***) 31.12.2020

Vapaa sivistystyö

Vastuuhenkilöt: sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja ja rehtori

Toimintaympäristöön ja toimintaan vaikuttaneet tapahtumat vuonna 2020

Kaupunginvaltuuston (17.4.2019 § 40) päätöksen mukaisesti Valkon kansalaisopisto ja Lovisa svenska medborgarinstitut yhdistyivät hallinnollisesti 1.1.2020. Kansalaisopiston nimi on 1.1.2020 alkaen Loviisan kansalaisopisto – Lovisa medborgarinstitut. Sivistys- ja hyvinvointikeskuksen luottamushenkilöorganisaatio muuttui 1.1.2020 siten, että aiemman kahden kansalaisopiston johtokunnan tilalla toimii uusi yhteinen johtokunta, jossa on yhdeksän jäsentä ja yhdeksän varajäsentä.

Hankkeet

Kaikkien hankkeiden käynnistymistä ja toteuttamista hankaloittivat ja viivästyttivät koronavirustilanteesta johtuvat rajoitukset. Aika digittää – digidags 1 -hanke saatiin rajoituksista huolimatta vietyä päätökseen vuonna 2020. Koronavirustilanne näkyi osallistujamäärien vähenemisenä. Opintoseleitten kysyntä pysyi korkeana, ja ne käytettiin miltei loppuun vuonna 2020.

Uuden kaksikielisen opiston kehittämiseen saatu laatu- ja kehittämisavustus tuli käytetyksi vuoden 2020 loppuun mennessä siten, että projektia jatkettiin vielä syksyllä 2020. Henkilökunta kokoontui noin kuuden viikon välein yhteiseen kehittämispäivään.

Koronavirustilanne vaikutti kansalaisopiston normaaliin toimintaan erittäin paljon. Toteutuneiden tuntien määrä oli normaalia alhaisempi ja osallistujamäärät pienenevät.

Koronaviruspandemia

Vuoden 2020 toteumaa määrittivät pitkälti koronaviruspandemian tuomat rajoitukset. Opetus oli tauolla sekä keväällä että syksyllä 2020. Tämä näkyi sekä tunti- että osallistujamäärissä. Osa opettajista siirsi opetuksensa etäopetuksiksi, ja koko henkilökunnalle tuntiopettajat mukaan lukien tarjottiin syksyllä 2020 mahdollisuutta opiskella etäopetusta. Opiskelijoissa näkyi halua palata lähiopetukseen, ja monet olivat valmiita rajoitusten tarkkaan noudattamiseen, jotta lähiopetus olisi voinut jatkua.

Riskianalyysi

Kansalaisopisto kilpailee lisääntyvän vapaa-ajan tarjonnan kanssa asukkaiden vapaa-ajasta.

Epänormaalin tilanteen vuoksi kilpailua ei muiden toimijoiden kanssa juuri ollut varsinkin, kun suurin osa tapahtumista oli peruutettu. Lähiopetuksen ollessa kiellettyä opetus siirtyi verkkoon. Suuret erot asiakkaiden digitaatioissa tulivat esille.

Digitaalisuuden lisääntyminen on karsinut osallistujia, joiden tekniset taidot tai laitteet eivät sovellu etäopiskeluun. Osa ihmisistä myös vastustaa periaatteesta etäopetusta. Toisaalta sosiaalinen media ja digitaalisuus ovat houkuttelleet mukaan uusia osallistujia. Yksinäisten ja syrjäytyneiden saaminen mukaan toimintaan on jatkuva haaste. Koronaviruspandemia-aika lisäsi ihmisten vapaa-aikaa, mutta korosti digitaalisten taitojen ja toimivien laitteiden merkitystä lähikontaktin sijaan. Osalle ihmisistä etäopetus merkitsi saavutettavuuden parantumista.

Tilojen kunto ja riittävyys muodostuvat haasteeksi monipuolisen opetustoiminnan antamiselle.

Tilaongelmat eivät olleet suurimpia haasteita vuonna 2020 koronarajoitusten vuoksi. Poikkeuksena esille tuli kuitenkin päiväopetustilojen puute. Sekä ikääntyvä väestö että lapset ja nuoret opiskelevat mielellään päiväaikaan. Haasteeksi muodostuu kouluille pääsy. Opistolla olisi tarvetta jo kello 14.00 alkavaan opetukseen.

Vuoden 2020 avaintavoitteet (operatiiviset) ja toimintasuunnitelma niiden saavuttamiseksi sekä tavoitteiden toteutumisen seuranta

Työpaikkojen määrä kasvaa 50 kpl ja työttömyys vähenee yhdellä prosenttiyksiköllä.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Lisäämme kaupungin vetovoiman markkinoinnista.	Keskuksen toiminnan myönteistä mielikuvaa lisätään.	Henkilöstöä koulutetaan kohtaamaan ihminen ratkaisukeskeisellä tavalla.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä hyvinvointilautakunta / sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Koronaviruspandemian vuoksi ei koulutusta vielä ole voitu järjestää.
Panostamme yrittäjämynnteisyyteen toiminnassamme.	Kansalaisopisto tuo esille paikallista yritystoimintaa.	Kansalaisopistolla on näyttely- ja/tai opetustoimintaa yrittäjien tiloissa vähintään 25 kertaa vuodessa.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä kansalaisopiston rehtori.	Koronaviruspandemian vuoksi opisto joutui perumaan suunnitellut näyttelyt ja kurssit.

Sujuva arki lapsiperheille.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Helpotamme nuorten ja lapsiperheiden arkea joustavilla ja toimivilla palveluilla.	Kansalaisopiston tarjonta saavuttaa enemmän lapsia ja nuoria, jolloin heille voidaan tarjota harrastusmahdollisuuksia.	Kansalaisopiston kursien näkyvyyttä lisätään esimerkiksi sosiaalisessa mediassa.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä kansalaisopiston rehtori.	Luotiin Instagram-tili ja päivitettiin Facebook-sivuja. Työ on jatkuva prosessi.

Lisäämme vuorovaikutusta ja läpinäkyvyyttä sekä otamme kuntalaiset mukaan päätöksenteon valmisteluun.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Kartoitamme toimintaa ja annamme palvelulupauksen.	Mahdollistetaan kuntalaisten henkilökohtainen tapaaminen.	Kansalaisopisto järjestää vähintään kaksi kertaa vuodessa asiakaspaneelin.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta / kansalaisopiston rehtori.	Vuonna 2020 asiakaspaneelia ei voitu järjestää koronaviruspandemian vuoksi.

Kuninkaallista palvelua kuningattaren kaupungissa.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueen avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Laajennamme tietoisuutta kaupungin kulttuurihistoriasta.	Kansalaisopisto tarjoaa kaikille mahdollisuuden perehtyä paikallishistoriaan.	Kansalaisopisto järjestää kursseja paikallishistoriasta sekä opaskursseja.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta sekä kansalaisopiston rehtori.	Kaksivuotinen vuonna 2019 aloitettu opaskurssi päättyi vuonna 2021. Opaskurssiin sisältyi paikallishistoriaa.

Talous on tasapainossa.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Toimintamme on kustannustehokasta.	Löydetään pitkäkestoisia ratkaisuja.	Kokonaistaloudellisia vaihtoehtoja tarkastellaan.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Kaupunginvaltuusto päätti 22.4.2020 palveluverkon sopeuttamisesta ja hyväksyi talouden tasapainottamisohjelman 9.7.2020.
Seuraamme kehitystä ja otamme tarvittaessa käyttöön uusia tapoja tuottaa palveluitamme.	Hyödynnetään verkostoja.	Kartoitamme hankerahoitusta.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Vuoden aikana hankerahoitusta kartoitettiin ja hankittiin mittavasti verkostoja hyödyntäen.

Noudatamme Great place to work -ohjelmaa (GPTW) henkilöstön hyvinvoinnin ja työviihtyvyyden lisäämiseksi.

KESKUKSEN AVAINTAVOITTEET (1 VUOSI)	Vastuualueason avaintavoitteet (lautakuntataso)	Toimintasuunnitelma / Keino	Vastuulautakunta /-henkilö	TOTEUMA 2020
Panostamme hyvinvoivaan, osaavaan ja motivoituneeseen henkilöstöön.	Motivoitunut henkilöstö.	Henkilöstöä osallistetaan ja otetaan enemmän mukaan suunnitteluprosesseihin.	Kasvatus- ja sivistyslautakunta, hyvinvointilautakunta sekä sivistys- ja hyvinvointikeskuksen johtaja.	Yhteissuunnittelua toteutettiin pienemmissä ryhmissä. GPTW-kyselyn tuloksia käytiin läpi henkilöstön kanssa. Keskuksen sairauspoissaolopäivät kasvoivat 169 työpäivällä verrattuna vuoteen 2019. Vapaa sivistystyö – vastuualueen muutos oli - 15 .

Taloudellisten tavoitteiden toteutuminen vuonna 2020

Vapaa sivistystyö

TALOUSARVIO 2020	TALOUSARVIO-MUUTOKSET	TALOUSARVIO 2020 MUUTOSTEN JÄLKEEN	TILINPÄÄTÖS 2020	POIKKEAMA
------------------	-----------------------	------------------------------------	------------------	-----------

Toimintatuotot	227 277	227 277	239 901	-12 624
----------------	---------	---------	---------	---------

joista sisäiset

Valmistus omaan käyttöön

Toimintakulut	-896 110	-896 110	-889 104	-7 006
---------------	----------	----------	----------	--------

joista sisäiset

Toimintakate	-668 833	-668 833	-649 203	-19 630
--------------	----------	----------	----------	---------

joista sisäiset

Toimintakate ulkoinen	-668 833	-668 833	-649 203	-19 630
-----------------------	----------	----------	----------	---------

Poistot ja arvonalentumiset

Laskennalliset erät

Ulkoiset toimintatuotot olivat talousarvion mukaiset lähinnä hankerahoituksesta johtuen. Esimerkiksi opetushallitus on maksanut vapaalle sivistystyölle ylimääräisen valtionavun muun muassa poissaoloista aiheutuvien opiskelijamaksujen korvaamiseksi.

Ulkoiset toimintakulut ovat toteutuneet talousarvion mukaisesti

Yksikkökustannukset, suoritteet ja tunnusluvut (informatiivinen tieto) (ulkoiset)

	Tilinpäätös 2019	Talousarvio 2020	Toteutuma 2020
Opiskelijoita	1 463 (Mi) 1 789 (Vako) = 3 252	3 500	2 572
Opetustunteja	4 974 (Mi) + 6 901 (Vako) = 11 875	11 500	10 214
Nettokustannukset, euro/opiskelija	216 ulk.	191 ulk.	252 ulk..
Nettokustannukset, euro/opetustunti	59 ulk.	58 ulk.	64 ulk.